

Skave Grusgrav A/S
Bartholinsvej 1
7500 Holstebro

Tilladelse til råstofindvinding på del af matr.nr. 16k, 16m og 29g Den mellemste Del, Borbjerg i Holstebro Kommune gældende i perioden 5. juni 2024 til 4. juni 2034

Dato 05-06-2024

Sagsbehandler Nanna Lauridsen

raastoffer@ru.rm.dk

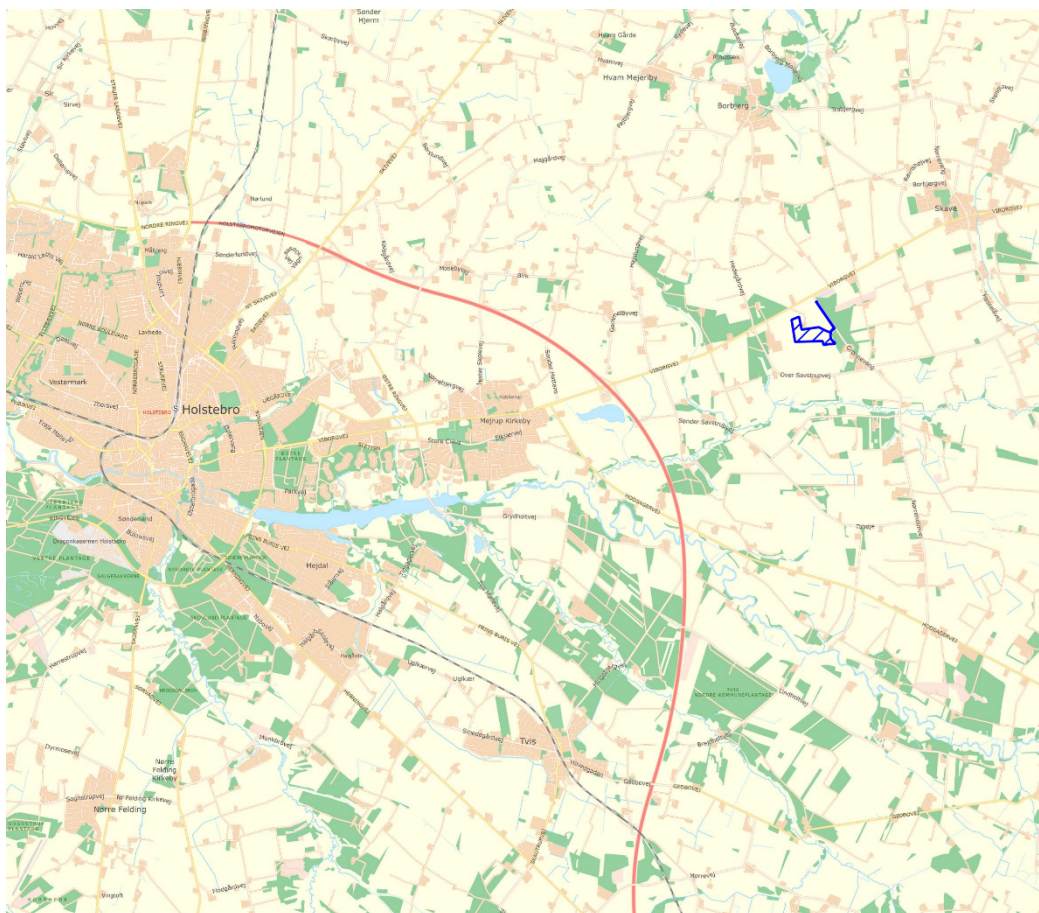
Tel. +45 9243 2117

Sagsnr. 1-50-71-27-23

Side 1



Figur 1. Kortudsnittet viser det tilladte areal til råstofindvinding (blå skravering) og matrikelskel (sorte linjer) på luftfoto fra forår 2023.



Figur 2. Kortudsnittet viser det ansøgte areal (blå skravering), som ligger mellem Holstebro (vest) og Skave (øst) i målestok 1:75.000.

Ansøger og indvinder:	Ejere:
Skave Grusgrav A/S Bartholinsvej 1 7500 Holstebro CVR-nr.: 38204742	<i>Matr. 16k og 16m:</i> Dianna Just Madsen Nicklas Emil Ørgaard Kirkeby Viborgvej 154 7500 Holstebro <i>Matr. 29g:</i> Jan Munksgaard Lynggård Kristensen Bartholinsvej 1 7500 Holstebro

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelser fra Region Midtjylland	5
A.1. Råstofloven.....	5
A.1.1. Begrundelse	5
A.2. Habitatbekendtgørelsen	6
A.2.1. Natura 2000-væsentlighedsvurdering og bilag IV-artsvurdering	6
A.3. Indsatsbekendtgørelsens § 8.....	6
A.4. Miljøvurderingsloven	7
B. Afgørelser fra andre myndigheder.....	7
C. Vilkår for indvindingen	8
C.1. Vilkår efter råstofloven	8
C.1.1. Før indvindingen må påbegyndes	8
C.1.2. Godkendt materiel	9
C.1.3. Driftstider	9
C.1.4. Kørsel i råstofgraven	9
C.1.5. Støj	9
C.1.6. Støv	10
C.1.7. Graveafstande og begrænsninger	10
C.1.8. Bevaring af geologiske profiler	11
C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening.....	11
C.1.10. Andre aktiviteter	12
C.1.11. Efterbehandling.....	12
D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven.....	14
D.1. Råstofindvinding.....	14
D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse	14
D.3. Tinglysning	14
D.4. Grave- og efterbehandlingsplan	15
D.4.1. Godkendelse af grave- og efterbehandlingsplan	16
D.4.2. Sikkerhedsstillelse	16
D.5. Tilsyn og besigtigelse	16
D.6. Indberetning af indvunden mængde.....	17
D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.....	17
D.8. Råstofafgift.....	18
D.9. Ændring af vilkår	18
E. Generelle bestemmelser efter anden lovgivning	19
E.1. Fortidsminder	19
E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.	19
E.3. Dræn	19
E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter.....	20
E.5. Beskyttelse af søer	20
E.6. Vejadgang og færdsel på veje.....	20
E.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej.....	21
E.8. Forsyningsledninger	22

E.9. Stationære olietanke	22
E.10. Mobile olietanke (entreprenørtanke)	23
E.11. Affaldshåndtering	23
E.12. Tilførsel af jord til råstofgrave	23
F. Region Midtjyllands behandling af sagen.....	24
F.1. Afvejning af hensyn og interesser.....	24
F.2. Planforhold.....	24
F.2.1. Råstofplan	24
F.2.2. Kommuneplan.....	25
F.2.3. Lokalplan	25
F.2.4. Statslige planer.....	25
F.3. Råstofressourcen	26
F.4. Miljømæssige forhold	26
F.4.1. Grundvand, overfladevand og drikkevandsinteresser	26
F.4.2. Beskyttet natur	27
F.4.3. Forsyningsledninger	27
F.4.4. Støj	28
F.4.5. Støv	31
F.4.6. Kulturarv.....	31
F.4.7. Landskab	32
F.4.8. Færdsel i råstofgraven	32
F.4.9. Graveafstande og periferiskråninger.....	33
F.4.10. Efterbehandling	34
F.5. Samlet afvejning og konklusion.....	34
G. Grundlag for tilladelsen.....	36
G.1. Høringer	36
G.2. Høringssvar	37
H. Offentliggørelse og klagevejledning.....	41
H.1. Afgørelser efter råstofloven	42
H.2. Afgørelse efter miljøvurderingsloven.....	42
I. Orientering	44
J. Bilag	45

Tilladelse til råstofindvinding i perioden indtil 4. juni 2034

Ansøger meddeles tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på det areal, der fremgår af kortet på tilladelsens forside samt af oversigtskortet i bilag A. Tilladelsen gives på de vilkår, som fremgår af afsnit C samt bestemmelserne i afsnit D-E.

A. Afgørelser fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende ansøgningsmateriale og efter en konkret afvejning af hensyn og interesser efter råstoflovens § 3, giver Region Midtjylland hermed efter råstoflovens § 7, stk. 1 tilladelse til en årlig indvinding af 200.000 m³ sand, grus og sten inden for et areal på 12,0 ha, der er angivet på oversigtskortet i bilag A. Tilladelsen omfatter ikke tilladelse til råstofindvinding under grundvandspejlet.

Tilladelsens areal på matr.nr. 29g Den mellemste Del, Borbjerg anvendes alene til etablering af en intern kørevej for at skabe overkørsel til Grønnevang. Der er tidligere foretaget råstofindvinding på matr. 29g.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet i afsnit C.1.

A.1.1. Begrundelse

Det er Region Midtjyllands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Midtjylland har afvejet de relevante hensyn, som fremgår af råstoflovens § 3 og råstofplanens retningslinjer og fundet, at der ud fra vurderingerne i afsnit F og med de fastsatte vilkår kan meddeles tilladelse til råstofindvinding på det ansøgte areal.

Nærmere beskrivelse af Region Midtjyllands behandling og vurdering af sagen fremgår af afsnit F.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/1/2017 om råstoffer med senere ændringer.

A.2. Habitatbekendtgørelsen²

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering). Hvis det vurderes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsen § 6, stk. 2. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

Jf. habitatbekendtgørelsens § 10 kan der endvidere ikke gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

Før Region Midtjylland meddeler tilladelse efter råstoflovens § 7, skal regionen ifølge habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 2 vurdere, om det ansøgte projekt kan påvirke bilag IV-arter (en bilag IV-artsvurdering).

A.2.1. Natura 2000-væsentlighedsvurdering og bilag IV-artsvurdering

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder og finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering. Regionen vurderer yderligere, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyre- eller plantearter. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit F.2.4 og bilag C.

A.3. Indsatsbekendtgørelsens³ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det

² Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

³ Bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter med senere ændringer.

ansøgte projekt kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionen kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden af overfladevandområder eller grundvandsforekomsters tilstand og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Datagrundlag og begrundelser for regionens konkrete vurderinger fremgår af afsnit F.2.4.

A.4. Miljøvurderingsloven⁴

Råstofindvinding på arealer over 25 ha er opført på miljøvurderingslovens bilag 1, pkt. 19 og er derfor underlagt krav om vurdering af projektets indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, nr. 1.

Ansøger har efter miljøvurderingslovens § 20 udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, som beskriver projektets indvirkning på miljøet og hvilke tiltag, der kan afbøde indvirkningerne. Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag B.

Region Midtjylland har under tilladelsens afsnit F.4 behandlet og vurderet de relevante miljøemner om projektets potentielle væsentlige indvirkninger på miljøet, hvortil regionens samlede begrundede konklusion om projektets væsentlige indvirkninger på miljøet fremgår af afsnit F.5.

B. Afgørelser fra andre myndigheder

Holstebro Kommune har den 23. januar 2024 meddelt tilladelse til overkørsel fra matr.nr. 29g Den mellemste Del, Borbjerg til Grønnevang.

Det ansøgte projekt kræver ikke øvrige afgørelser fra andre myndigheder efter anden lovgivning.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) med senere ændringer.

C. Vilkår for indvindingen

I det efterfølgende defineres råstofgraven som det areal, tilladelsen omfatter.

Nærmere begrundelse og redegørelse for de følgende vilkår findes i afsnit F.

C.1. Vilkår efter råstofloven

1. Tilladelsen til indvinding af råstoffer og efterbehandling er gældende i perioden fra 5. juni 2024 til 4. juni 2034.
2. Der må højst indvindes 200.000 m³ råstoffer pr. år.
3. Råstofftilladelsen omfatter det areal på 12,0 ha, der fremgår af bilag A.

C.1.1. Før indvindingen må påbegyndes

4. Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes (se afsnit D.4.2).
5. Gravearbejdet under råstofindvindingen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med den til enhver tid af Region Midtjylland godkendte grave- og efterbehandlingsplan.
6. Inden for råstofgraven er det areal, hvor selve råstofgravningen må foregå, begrænset af afstandsvilkårene 29-35. Dette areal skal afsættes i marken. Afmærkningen skal foretages af en landinspektørvirksomhed eller tilsvarende. Derefter skal der indsendes et måleblad med tilhørende koordinatfil til Region Midtjylland, hvor afmærkningspælenes placering er angivet.
7. Afmærkningen i marken skal være tydelig og må ikke fjernes eller dækkes med jord. Afmærkningen skal sikres, så den ikke bliver beskadiget. Dette kan f.eks. ske med betonringe.
8. Indvinder skal senest 2 uger før muldafrømning underrette De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune (info@kulmus.dk), medmindre andet er aftalt med museet.
9. Der skal etableres et paddehegn langs den østlige afgrænsning af indvindingsarealet på matr.nr. 16m Den mellemste Del, Borbjerg. Placering og dimension af paddehegn fremgår af figur 13 i miljøkonsekvensrapporten.
10. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland senest 2 uger inden indvindingens påbegyndelse.

11. Personalet i råstofgraven skal være bekendt med vilkårene for tilladelsen. Et eksemplar af tilladelsen samt den til enhver tid godkendte grave- og efterbehandlingsplan skal forefindes på pladsen tilgængeligt for personalet.

C.1.2. Godkendt materiel

12. Regionen har godkendt anvendelse af 1 tørsorteringsanlæg og 1 gummihjulslæsser. Ændring i antal og type af maskiner og anlæg må kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

C.1.3. Driftstider

13. Indvinding og oparbejdning må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 07.00–16.00, dog ikke helligdage.

14. Udlevering og læsning af materialer, herunder lastbilkørsel inden for indvindingsområdet, må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 06.00–17.00, dog ikke helligdage.

C.1.4. Kørsel i råstofgraven

15. Uden for driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

16. På interne køreveje må der ikke køres med en hastighed over 20 km/t.

C.1.5. Støj

17. Udsendelse af ekstern støj fra råstofgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ikke overstige følgende værdier:

Boliger i landzone (områdetype 3):

- mandag til fredag kl. 07.00–18.00: 55 dB(A)
- mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 40 dB(A)
- lørdag kl. 07.00–14.00: 45 dB(A)

Maksimalværdi for støjniveau (impulsstøj L_{pAmax}):

- landzone: mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 55 dB(A)
- byzone: mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 50 dB(A)

18. I forbindelse med afrømning af muld og overjord samt efterbehandlingsarbejder accepteres der i en periode på 3 uger om året et støjniveau på 60 dB(A), dog kun mandag-fredag i tidsrummet 7.00-16.00. Arbejdet skal tilrettelægges således, at støjgener mindskes mest muligt. Regionen skal orienteres 14 dage før disse anlægsarbejder påbegyndes.

19. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjregninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjregninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

20. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes således, at ovennævnte grænseværdier kan overholdes.

21. Støjdæmpende tiltag i form af støjvolde skal placeres på matr.nr. 16m Den mellemste Del, Borbjerg, som angivet i den til enhver tid godkendte graveplan. Støjvoldenes længde og højde skal være som beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.2.

22. Graveaktiviteterne, herunder kørsel på tilladelsens vejarealer, knusning og sortering af råstoffer, må ikke overskride følgende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer:

- 75 dB i boliger i boligområder (hele døgnet), børneinstitutioner og lignende, og boliger i blandet bolig/erhvervsområde i aften- og natperioden (kl. 18.00–07.00)
- 80 dB i boliger i blandet bolig / erhvervsområde i dagperioden (kl. 07.00–18.00) og kontorer, undervisningslokaler m.v.
- 85 dB i erhvervsbebyggelse.

C.1.6. Støv

23. Driften af virksomheden må ikke give anledning til væsentlige støvgener i omgivelserne. Det er tilsynsmyndigheden, der afgør, om generne er væsentlige.

24. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg fx ved vanding eller sprinkling i tørre perioder.

25. Råstoffer og jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

26. Der må ikke uden råstofmyndighedens godkendelse udsprede andre støvdæmpende midler end vand.

C.1.7. Graveafstande og begrænsninger

27. Der må ikke graves under grundvandsspejl, og der skal holdes min. 1 meters afstand til højeste grundvandsstand, som målt jf. vilkår 28.

28. Koten (DVR90) for grundvandsstanden skal fastlægges to gange om året, hhv. april og oktober, ved pejlerør eller ved gravning. Resultatet skal sendes til regionen senest 1 uge efter pejling.

29. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere naboskel end 5 m, medmindre der foreligger en af regionen godkendt aftale om skelgennemgravning. Hvis der ikke vil være behov for neddosning i forbindelse med efterbehandling, kan afstanden mindskes til 3 m.

30. Støjvolde og oplag af overjord skal, af hensyn til sikring mod skred over skel, placeres i en afstand til naboskel og vejskel på min. 3 m.

31. Der må ikke graves med risiko for skred uden for indvindingsområdet.

32. Der kan indvindes over skel, hvis der ligeledes bliver meddelt tilladelse til råstofindvinding på nabomatriklen, og der foreligger en skelgennemgravningsskifteaftale mellem ejerne af matriklerne. Indvinding over skel må kun ske efter tilladelse fra Region Midtjylland.

33. Gravningen skal holdes mindst 25 m fra grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2 (1 m ned for hver 2 m hen).

34. Der må ikke graves stejlere end 1:1,5 fra beskyttelseszoner til beskyttede gravhøje (1 m ned for hver 1,5 m hen). Beskyttelseszonen regnes fra fortidsmindets fod.

35. Respektafstande og skråningshældninger i forbindelse med forsyningsledninger og elmaster skal følge anvisninger fra ledningsejer.

36. Belysning af arbejdsområder m.m. må ikke give anledning til lysgener ved naboer. Belysning skal være slukket uden for driftstiden. Det er tilsynsmyndigheden, der afgør, om generne er væsentlige.

C.1.8. Bevaring af geologiske profiler

37. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af formidlingsmæssige, undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

38. Olie- eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme og håndteres som forurennet jord.

39. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

40. Brændstoftanke med tilhørende slanger og studs samt øvrige olie- og kemikaliebeholdere, herunder beholdere med AdBlue, skal anbringes i aflåselige, lukkede containere eller i bygninger med fast bund. Tanke og beholdere skal være forsynet med et opsamlingskar, som skal kunne rumme 100 % af beholdernes volumen. Alternativt skal der etableres godkendt afløb.

41. Der må ikke etableres underjordiske olietanke inden for gravearealet.

42. Entreprenørtanke kan benyttes inden for gravearealet, hvor der ikke er risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres ved p-plads, som angivet i den til enhver tid godkendte efterbehandlingsplan. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

43. Tankning af maskiner, tanke og øvrige anlæg samt reparation af materiel i råstofgraven skal foregå ved brug af spildmætter eller anden sikring mod spild på jorden.

44. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp/-spild.

45. Læssemaskiner og lign. skal senest ved arbejdstids ophør parkeres ved den til enhver tid godkendte graveplan.

C.1.10. Andre aktiviteter

46. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen inden for de næste to år, skal bortskaffes fra indvindingsområdet.

47. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Tilførsel af råstoffer fra andre råstofgrave kan kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

C.1.11. Efterbehandling

48. Efterbehandlingen skal foregå efter den til enhver tid godkendte efterbehandlingsplan.

49. Efterbehandlingen skal foregå løbende og skal være afsluttet inden tilladelsens udløb.

50. Afsluttes indvindingen inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

51. Der skal efterbehandles til jordbrug, i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

52. I forbindelse med efterbehandlingen må der ikke terrænreguleres nærmere naboskel end 3 m og nærmere bygninger end 25 m.

53. Mod naboejendommene og på matr.nr. 16k og 16m Den mellemste Del, Borbjerg skal skråninger efterbehandles med anlæg mindst 1:2.

54. Den interne kørevej på matr.nr. 29g Den mellemste Del, Borbjerg skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen og efterbehandles som angivet i den til enhver tid godkendte efterbehandlingsplan.

55. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven

D.1. Råstofindvinding

En tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for en 10-årig periode iht. råstoflovens § 9, stk. 1. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Region Midtjylland træffer afgørelse om tilladelsens varighed på baggrund af ansøgningens indhold samt en afvejning efter råstoflovens § 3, herunder sikring af råstofressourcens udnyttelse. Da efterspørgslen på råstoffer kan variere fra år til år, og da efterspørgslen kan være svær at forudsige, giver Region Midtjylland typisk tilladelse til råstofindvinding for en 10-årig periode for at sikre, at den pågældende råstofressource udnyttes fuldt ud.

Afsluttes en råstofindvinding tidligere end tilladelsens varighed, vil indvindingsområdet blive efterbehandlet, og råstoff tilladelsen vil blive afsluttet tidligere end den fastsatte udløbsdato.

Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til Region Midtjylland inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Region Midtjylland kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøgeren besked, og indvinding eller anden udnyttelse af tilladelsen må ikke begyndes, før en endelig afgørelse er truffet, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstoff tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, medmindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstoff tilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

D.3. Tinglysning

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Vilkårene aflyses, når råstofindvindingen og efterbehandlingen er afsluttet og godkendt af råstofmyndigheden.

Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.850 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i råstofloven skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer,

men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

D.4. Grave- og efterbehandlingsplan

Grave- og efterbehandlingsplanen er en skriftlig og grafisk fremstilling, der indeholder hovedlinjerne i den påtænkte råstofindvinding og den efterfølgende efterbehandling. Planen skal give et overblik over, hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

På grund af, at råstofbranchen følger samfundsudviklingen, er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger og skal godkendes af råstofmyndigheden.

I graveplanen skal der oplyses om overjordsmægtigheden og placeringen af muld- og overjordsdepoter, afskærmende foranstaltninger i form af volde eller beplantninger, udgangspunktet for gravningen og graveretningen, afstanden mellem indvindingsområdet, naboskel og de omboende, den anvendte arbejdsmetode, placering og type af tekniske anlæg, placering af lagerarealer og udleveringssteder, indvindingens opdeling i etaper, adgangsveje, eventuel beliggenhed af grundvandsindvindinger og vandløb, eventuel beliggenhed af fortidsminder samt eventuelle ledningers placering. Graveplanen skal, når det er relevant, indeholde et kort med angivelse af følgende:

- volde inkl. dimensioner (højde, længde, bredde)
- jorddepoter
- stationære anlæg
- parkeringsplads for mobile maskiner
- startsted for indvindingen
- opdeling i etaper
- skråningsanlæg
- graveafstande
- indvindingsboringer inden for 300 m fra indvindingsområdet
- slambassin
- adgangsvej
- interne veje
- bygninger, brovægt og mandskabsvogne
- støvdæmpende foranstaltninger

Efterbehandlingsplanen skal indeholde oplysninger om hensigten med efterbehandlingen, genudlægning af overjord og muld, herunder eventuel tilkørsel af jord udefra, skrænthældninger, art og placering af evt. beplantning samt opståede søers placering og deres dybde. Efterbehandlingsplanen skal an vise hvorledes vilkårene for efterbehandling forventes efterlevet og indeholde et kort med angivelse af:

- formål
- skråningsanlæg
- udlægning af muld

D.4.1. Godkendelse af grave- og efterbehandlingsplan

Region Midtjylland godkender efter råstoflovens § 7, stk. 1 hermed vedlagte grave- og efterbehandlingsplan, som gældende grave- og efterbehandlingsplan for den tilladte råstofindvinding. Den godkendte grave- og efterbehandlingsplan fremgår af bilag B.2.

Tilladelsens indehaver skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentligt ændrede, eller hvis der i øvrigt søges om justeringer eller ændringer. Den ændrede plan skal fremsendes til Region Midtjylland, og er først gældende efter regionens skriftlige meddelelse herom.

D.4.2. Sikkerhedsstillelse

Tilladelsens indehaver skal stille en sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling jf. råstoflovens § 10, stk. 1, nr. 2. Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset, nominel økonomisk sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Beregningen af sikkerhedsstillelsen er foretaget ud fra ansøgningens forslag til grave- og efterbehandlingsplan. Planen viser indvinding i én etape, og beløbet er fastsat ud fra inddragelse af 12,0 ha, som efterbehandles til jordbrugsdrift. Beløbet for sikkerhedsstillelsen er fastsat til 2.100.000 kr.

Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, hvis forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

D.5. Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse

adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de nødvendige oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

D.6. Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen sker via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet overdragelseserklæring, som er underskrevet af både den tidligere og af den nye indehaver af tilladelsen. Erklæringen skal tydeligt fastslå, at den nye indehaver af tilladelsen er bekendt med tilladelsens vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at overtage alle forpligtigelser.

Hvis ejendommens ejer ikke er en af parterne, skal der hertil

foreligge tydelig dokumentation for, at denne er indforstået med overdragelsen af tilladelsen.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indehaver af tilladelsen, og Region Midtjylland kan samtidig kræve en ny grave- og/eller efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

D.8. Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved SKAT, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

D.9. Ændring af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

E. Generelle bestemmelser efter anden lovgivning

E.1. Fortidsminder

Fortidsminder er beskyttet af kapitel 8 i museumsloven⁵.

I forbindelse med den planlagte råstofindvinding i området har Holstebro Museum vurderet, at der forud for råstofindvinding bør foretages arkæologiske forundersøgelser jf. museumslovens § 25-27 for at afklare omfanget og afgrænsningen af væsentlige fortidsminder på arealet.

Findes der under det senere jordarbejde spor efter fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, info@kulmus.dk, jf. museumslovens § 27 stk. 2.

Region Midtjylland opfordrer generelt altid til, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse, hvis museet anbefaler det.

E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger, brovægt eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette. Dette gælder også for opsatte skurvogne, brovægte, stationære tankanlæg eller lignende. Ansøgning skal indsendes til kommunen via systemet Byg- og Miljø <https://www.bygogmiljoe.dk/>. Hertil gøres opmærksom på, at kommunen i visse tilfælde kan kræve, at opførelse af visse bebyggelser kræver særskilt tilladelse eller planlægning efter planloven.

E.3. Dræn

Jf. vandløbslovens⁶ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af områdets drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med kommunen, som er vandløbsmyndighed.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8/4/2014 af museumsloven med senere ændringer.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25/11/2019 om vandløb med senere ændringer.

E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsens⁷ § 6 fremgår det, at:

- Kolonirugende fugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar-31. juli.
- Rovfugles og uglers redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar-31. august (se dog nedenfor).
- Ørnes, sort storke og rød glentes redetræer ikke må fældes.
- Hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november-31. august.
- Digesvalere der ikke må ødelægges i perioden 1. april-31. august.

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsens § 10. Disse arter er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Dette kan betyde, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan fx tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave: spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, strandtudse og arter af flagermus.

Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter.

E.5. Beskyttelse af søer

Jf. naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændring i tilstanden af efterbehandlede søer og vandhuller, hvis areal er over 100 m² og uden afløb, medmindre der meddeles dispensation fra kommunen.

E.6. Vejadgang og færdsel på veje

De offentlige veje inddeles i statsveje med Vejdirektoratet som vejmyndighed og kommuneveje med kommunalbestyrelsen som vejmyndighed. For private veje er kommunalbestyrelsen vejmyndighed.

Nye adgange og udvidelse af eksisterende adgange til offentlige veje må jf. vejlovens⁸ § 49 ikke etableres uden vejmyndighedens tilladelse (Holstebro Kommune og Vejdirektoratet). Nye adgange m.m. til private fællesveje skal følge bestemmelserne i lov om private fællesveje⁹.

⁷ Bekendtgørelse nr. 521 af 25/03/2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt med senere ændringer.

⁸ Lov nr. 421 af 25/04/2023 om offentlige veje m.v. med senere ændringer.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 422 af 25/04/2023 om private fællesveje med senere ændringer.

Indvinder har oplyst, at ind- og udkørsel vil ske til Grønnevang og derfra til Viborgvej. En del af adgangsvejen etableres som en intern kørevej på matr.nr. 29g Den mellemste Del, Borbjerg, parallelt med Grønnevang, for at mindske lastbiltrafikken på Grønnevang.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej og private fællesveje (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndigheden i samarbejde med politiet.

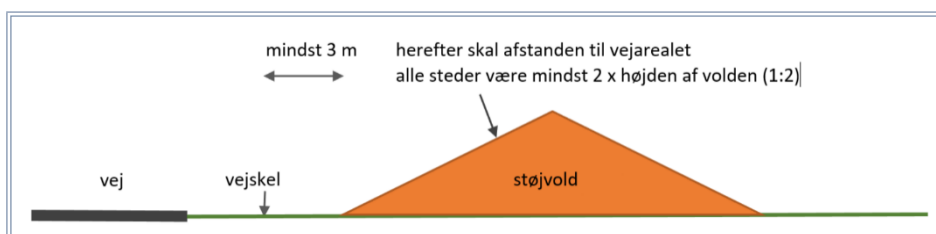
E.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej

Råstofindvinding inden for graveområder, som grænser op til eller strækker sig over eksisterende og planlagte offentlige og private veje, skal respektere gældende vejbyggelinjer pålagt efter vejlovens bestemmelser.

Jf. vejlovens § 73 stk. 3 kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal. Dette finder tilsvarende anvendelse ved udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje. Se nedenstående principskitser.



Figur 3. Principskitse for udgravning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.



Figur 4. Principskitse for påfyldning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

Ud over vejlovens afstandskrav skal der tages hensyn til trafiksikkerheden inden for sikkerhedszonen. Sikkerhedszonen er et areal langs køresporet, som skal være fri for påkørselsfarlige faste genstande, og som er udformet sådan, at et køretøj, der utilsigtet forlader køresporet, heller ikke vælter.

Bredden af sikkerhedszonen ses i nedenstående figur 5. Sikkerhedszonen beregnes fra vejkannten.

Horisontalradius (m)	V _p 40	V _p 50	V _p 60	V _p 70	V _p 80	V _p 90	V _p 100	V _p 110	V _p 120	V _p 130
≥ 1.000, eller lige vej	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	10,0	11,0
900	2,2	3,6	4,8	6,0	7,2	8,4	9,6	10,8		
800	2,4	3,6	4,8	6,0	7,2	8,4	9,6	11,6		
700	2,4	3,6	4,8	6,5	7,8	9,1	10,4	13,0		
600	2,4	3,9	5,2	6,5	7,8	9,1	11,2			
500	2,6	3,9	5,2	7,0	8,4	10,3	12,0			
400	2,8	4,2	5,6	7,0	9,0	11,0				
300	3,0	4,5	6,4	8,0	9,5					
200	3,4	5,1	7,2							
100	4,8	7,5								

Figur 5. Krav til bredden af sikkerhedszonen på lige vej og i ydersiden af horisontalkurver i plant terræn (V_p km/h). Tabellen er fra Vejdirektoratets håndbog herom fra 2023¹⁰ (figur 6.27 i håndbogen).

E.8. Forsyningsledninger

Gravearbejde nær og under forsyningsledninger skal følge gældende forskrifter og vejledninger, herunder "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg"¹¹, "Pas på gasledningerne. Tekniske forskrifter for arbejder i nærheden af gasledninger" udgivet af de danske naturgasselskaber og HOFOR, "Pas på ledningerne og livet" udgivet af Sikkerhedsstyrelsen m.fl. samt øvrige generelle anvisninger fra ledningsejere.

E.9. Stationære olietanke

Olietankbekendtgørelsens¹² krav og øvrige krav i olietankenes typegodkendelser til indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Kommunen er myndighed vedr. olietankbekendtgørelsen.

¹⁰ Vejdirektoratet, håndbog, Grundlag for udformning af trafikarealer, september 2023.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1112 18/08/2016 om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg med senere ændringer.

¹² Bekendtgørelse nr. 1257 af 27/11/2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines med senere ændringer.

E.10. Mobile olietanke (entreprenørtanke)

Krav til mobile olietanke, også kaldet entreprenørtanke, som reguleret af ADR¹³, herunder krav til typegodkendelse, indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Region Midtjylland er som råstofmyndighed samtidig tilsynsmyndighed vedr. mobile olietanke.

E.11. Affaldshåndtering

Affald må ikke henlægges i råstofgraven, men skal jf. miljøbeskyttelseslovens¹⁴ §§ 43, 44 og 45 håndteres i henhold til Holstebro Kommunes affaldsregulativer.

E.12. Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens¹⁵ § 52 stk. 1. Region Midtjylland kan i visse tilfælde undtagelsesvis meddele dispensation fra forbuddet efter bestemmelserne i lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

¹³ Færdselsstyrelsen, Konvention om international transport af farligt gods ad vej (ADR) gældende fra 1. januar 2021.

¹⁴ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 03/01/2023 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

¹⁵ Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27/03/2017 om forurenede jord med senere ændringer.

F. Region Midtjyllands behandling af sagen

F.1. Afvejning af hensyn og interesser

Det fremgår af råstoflovens § 3, at der ved lovens anvendelse, herunder stillingtagen til ansøgninger om råstofindvinding, på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastruktur anlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Region Midtjylland har ved behandlingen af ansøgningen behandlet nedenstående forhold. Flere af forholdene har betydning for og er inddraget i den samlede afvejning af hensyn og interesser efter råstoflovens § 3. Regionens afvejning og vurderinger er baseret på de oplysninger m.v., som ansøger har fremlagt i miljøkonsekvensrapporten, vedlagt i bilag B, regionens supplerende oplysninger samt oplysninger fremkommet under høringer. Flere af forholdene er også vurderet og behandlet i regionens habitatvurdering og afgrænsningsudtalelse, vedlagt som hhv. bilag C og bilag D.

F.2. Planforhold

F.2.1. Råstofplan

Det tilladte indvindingsområde er beliggende i graveområde Skave, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, medmindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

F.2.2. Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer er indarbejdet i Kommuneplan 2021-2033 for Holstebro Kommune.

I kommuneplanen er der udpeget følgende arealinteresser i indvindingsområdet:

- Skovrejsningsområde – ønsket
- Skovbyggelinjer
- Værdifuldt landbrugsområde (Holstebro Bakkelandskab)
- Område med drikkevandsinteresser (OD)
- Landzonetilladelse – vedtaget (nr. 01.03.03-P19-24-21, etablering af ridebane)
- Værdifuldt kulturmiljø – Oldtidsvejen (overlap i det nordvestlige hjørne)
- Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser (tilstødende arealer mod øst og syd)

Kommuneplanens oplysninger om disse arealinteresser, herunder beskrivelser i retningslinjer, er inddraget i regionens afvejning efter råstofloven.

Selve råstofindvindingen udgør en midlertidig ændring i arealanvendelse, som er indarbejdet i kommuneplanen. Da arealet efterbehandles til landbrug, er projektet delvist i overensstemmelse med kommunens udpegede arealinteresser (værdifuldt landbrugsområde). Forhold og vurderinger vedrørende drikkevand og kulturarv er nærmere vurderet i henholdsvis afsnit F.4.1 og F.4.6. Øvrige udpegninger er ikke af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling. Regionen vurderer ydermere, at råstofindvindingen og den efterfølgende efterbehandling ikke forhindrer realisering af kommunens arealinteresser på længere sigt.

F.2.3. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

F.2.4. Statslige planer

Statslige planer, som vedrører de omfattede arealer, er Vandområdeplanerne og Natura 2000-planerne.

Forhold vedrørende Vandområdeplan 2021-2027 er behandlet i afsnit F.4.1.

Forhold vedrørende Natura 2000-planer 2022-2027 er behandlet i afsnit F.4.2 og bilag C.

F.3. Råstofressourcen

Råstofressourcen i området er kortlagt af Region Midtjylland i 2014¹⁶. Dertil foregår der allerede indvinding 400-600 m mod nord, som indikerer, at der er en betydelig råstofforekomst i området.

Region Midtjylland vurderer, at der på baggrund af disse oplysninger forefindes en betydelig forekomst af sand, grus og sten inden for det ansøgte areal. Der er en aktuell og fortsat samfundsmæssig og erhvervsmæssig efterspørgsel på denne råstofressource, hvilket også danner grundlag for udlægningen af råstofgraveområdet i den gældende Råstofplan 2016.

Skulle særligt værdifulde geologiske profiler blotlægges i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen kræve disse profiler bevaret (vilkår 37).

F.4. Miljømæssige forhold

Ud over de miljømæssige forhold gennemgået herunder, findes der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.4 en vurdering af vibrationer og i afsnit 5.5 en gennemgang af trafik og vejadgange (overkørsler). Miljøkonsekvensrapporten findes i bilag B.3.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har regionen vurderet, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår for vibrationer og trafik. Holstebro Kommune er myndighed ift. tilladelse til overkørsel til Grønnevang.

F.4.1. Grundvand, overfladevand og drikkevandsinteresser

I Region Midtjyllands afgrænsningsudtalelse side 20-22 findes en gennemgang af grundvandsforhold, drikkevandsinteresser og overfladevand i området samt regionens vurdering af påvirkning på vandforekomster og drikkevandsinteresser. Forhold vedrørende grundvand, drikkevand og overfladevand er yderligere behandlet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 7. Endvidere er den ansøgte råstofindvindings påvirkning af grundvand, drikkevand og overfladevand estimeret i miljøkonsekvensrapporten på baggrund af tilgængelige data og erfaringer fra tilsvarende indvindinger og undersøgelser. Afgrænsningsudtalelsen findes i bilag D, og miljøkonsekvensrapporten findes i bilag B.

For at mindske risikoen for utilsigtede påvirkninger af grundvand, overfladevand og drikkevand har Region Midtjylland fundet anledning til at stille vilkår om forebyggelse af jord- og grundvandsforurening:

¹⁶ Sand & grus – Skave SØ, Råstofkortlægning nr. 19, 2014, Region Midtjylland

- Vilkår 26 således risiko for forurening ved anvendelse af støvdæmpende midler kan vurderes inden brug.
- Vilkår 27 til sikring af, at der ikke utilsigtet opstår en sø i bunden af graven, hvorfra næringsstoffer i muldlaget kan udvaskes til grundvandet.
- Vilkår 38-45 således risikoen for forurening af jord, grundvand og overfladevand som følge af afledning af spildevand, opbevaring af olie og kemikalier, anvendelse af køretøjer og øvrige maskiner i råstofgraven mindskes.

På baggrund af de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, og ud fra de i tilladelsens konkrete stillede vilkår vurderer Region Midtjylland, at målsatte grundvandsforekomster, vandløb eller søer ikke vil blive væsentligt påvirket af råstofindvindingen. Ligeledes vurderer regionen, at råstofindvindingen ikke kan påvirke drikkevandsindvindinger eller sårbare vådområder væsentligt.

F.4.2. Beskyttet natur

I Region Midtjyllands afgrænsningsudtalelse side 16-19 findes en gennemgang af råstofindvindingens påvirkning af beskyttede naturtyper samt den biologiske mangfoldighed, flora og fauna i øvrigt.

Råstofindvindingens påvirkning af beskyttet plante- og dyreliv er yderligere belyst i miljøkonsekvensrapportens bilag 8.

Afgrænsningsudtalelsen findes i bilag D, og miljøkonsekvensrapportens bilag 8 findes i bilag B.4.

Region Midtjyllands konkrete vurdering efter habitatbekendtgørelsen, herunder Natura 2000-områder og bilag IV-arter, fremgår af bilag C.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten er fredede og beskyttede arter eftersøgt både inden for det ansøgte areal og i nærområdet omkring det ansøgte areal.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har Region Midtjylland stillet vilkår om, at der skal etableres et paddehegn langs den østlige afgrænsning af tilladelsens areal (og fortidsmindebeskyttelseszone) på matr.nr. 16m Den mellemste Del, Borbjerg. Paddehegnet vil modvirke, at bilag IV-arter, herunder stor vandsalamander, vandrer fra skov og vandhuller ind i råstofgraven.

F.4.3. Forsyningsledninger

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.4 og grave- og efterbehandlingsplanens afsnit 7.3 findes en gennemgang af forsyningsledninger i området.

Region Midtjylland har foretaget en forespørgsel i LER.dk om der er interessenter på indvindingsområdet. På grundlag af LER-forespørgslen er der oplysninger om, at 9 forsyningsselskaber kan have ledninger i området. Forsyningerne er blevet hørt over udkast til råstof tilladelsen jf. afsnit G.1.

Af hensyn til sikring af eventuelle forsyningsledninger inden for råstofindvindingsområdet stilles krav om overholdelse af respektafstande m.m. i vilkår 35.

F.4.4. Støj

Grænseværdier for støj, lavfrekvent støj m.m.

Jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" kan vilkår om støj fra råstofgrave i det åbne land fastsættes med udgangspunkt i områdetype 3, som er "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Tabel 1. Grænseværdier for støj jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Områdetype	Mandag-fredag: kl. 07.00-18.00, Lørdag: kl. 07.00-14.00	Mandag-fredag: kl. 18.00-22.00 Lørdag: kl. 14.00-22.00 Søn- og helligdag: kl. 07.00-22.00	Alle dage: kl. 22.00-07.00
3. Boliger i det åbne land	55 dB	45 dB	40 dB

Støjniveauet er målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af boliger, i boligområder som alle opholdsarealer inden for området).

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, dels at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt, og det derfor er ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder holdes så lavt som muligt, dels at lavere grænseværdier bør anvendes, hvis det i den konkrete sag er muligt at overholde disse. Fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjgrænser for områdetype 3 er en rimelig afvejning af hensynet til driften af råstofgraven og hensynet til et lavt støjniveau i det åbne land. Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage, søndage og helligdage i det åbne land, end den der normalt vil forekomme i områdetype 3. Derfor fastsætter regionen, at støjniveauet i nedenstående tidsrum ikke må overstige grænseværdierne vist i tabel 2 og jf. vilkår 17 for den konkrete råstofindvinding.

Tabel 2. Regionens fastsatte støjgrænser for den konkrete råstofindvinding jf. vilkår 17.

Områdetype	Mandag-fredag: kl. 07.00-18.00	Mandag-fredag: kl. 18.00-22.00 Lørdag: kl. 07.00-22.00	Alle dage: kl. 22.00-07.00 Søn- og helligdag: Hele døgnet
3. Boliger i det åbne land	55 dB	45 dB	40 dB

Regionen stiller samtidig vilkår 18 om støjniveau i forbindelse med afrømning af muld og overjord samt efterbehandlingsarbejde. Her tillader regionen, at der i en periode på 4 uger om året er et forhøjet støjniveau på 60 dB(A) dog kun mandag-fredag i tidsrummet 7.00-16.00. Arbejdet skal tilrettelægges således, at støjgener mindskes mest muligt. ligeledes skal regionen orienteres 14 dage før disse anlægsarbejder påbegyndes.

Grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer er fastsat i vilkår 22. Grænseværdierne svarer til de foreslåede grænser for vibrationer, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 9, 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Hvis der opstår tvivl om støjgrænserne bliver overholdt, kan regionen kræve, at virksomheden udfører støjberregninger og/eller støjmålinger.

Støjberregninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes. Støjmålinger/støjberregninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5/1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

Målingerne/beregningerne skal ud føres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

Driftstider

Ved den konkrete indvinding søges der ikke om drift lørdag, søndag og helligdage. Indvinder oplyser, at det er muligt at tilrettelægge driften, således indvinding og oparbejdning af materialer kan ske mandag-fredag i tidsrummet 7.00-16.00 og udlevering 6.00-17.00.

Driftstiderne er fastsat i vilkår 13-14 og er en vægtning mellem hensynet til nærliggende beboelser og virksomhedens drift. Driftstiderne er fastsat på baggrund af ansøgningen og miljøkonsekvensrapportens støjberegning. Regionen stiller desuden vilkår om hastighedsbegrænsning på interne køreveje og etablering af støjvolde, som er en forudsætning for støjberegningen.

Øvrige vilkår vedr. støj

Regionen stiller vilkår om, at ændring i antal og type af maskiner og anlæg kun kan ske efter skriftlig accept fra regionen (vilkår 12). Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke tilføjes flere eller andre typer maskiner i råstofgraven end det, der er foreneligt med regionens screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven og vilkår efter råstofloven, herunder vurdering af støj og støv. Vilkåret giver regionen mulighed for at vurdere om tilføjelse af andre eller flere maskiner i råstofgraven kræver yderligere eller ændrede vilkår til råstoff tilladelsen eller udarbejdelse af en støjrapport. Indhentning af godkendelse fra regionen består af en skriftlig meddelelse om de ønskede maskiner og antal forud for anvendelsen. Udskiftning af materiel 1:1 kræver ikke godkendelse fra Region Midtjylland.

I forbindelse med miljøvurderingen er der foretaget støjberegning for råstofindvindingen. Støjrapporten og vurdering af støjpåvirkningen fra projektet fremgår af miljøkonsekvensrapporten, som ses i bilag B.3 og B.4. Støjberegningen er baseret på en samlet indvindingsmængde på 200.000-250.000 m³ pr. år for de to indvindingsområder, som miljøkonsekvensrapporten omfatter – hhv. 16k, 16m og 29g Den mellemste Del, Borbjerg (denne tilladelses areal) og 5e, 5g og 8b Borbjerg By, Borbjerg samt 35d og 35e Den østlige Del, Borbjerg, som Region Midtjylland meddelte tilladelse til den 25. august 2023.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har regionen stillet vilkår om hastighedsbegrænsning på interne køreveje og etablering af støjvolde mod naboejendomme (hhv. vilkår 16 og 21). Region Midtjylland har vurderet, at der kan gives tilladelse til 200.000 m³ i denne tilladelse, selvom regionen har givet tilladelse til 200.000 m³ i råstoff tilladelsen af 25. august 2023. Dette vurderer regionen da Skave Grusgrav A/S har oplyst, at deres maksimale

indvindingskapacitet for Skave-området samlet set er 250.000 m³ pr. år. Den maksimale indvindingskapacitet er bestemt ud fra det samlede antal af materiel og mandskab. Hvis der indvindes mere end 200.000 m³ samlet set for de to råstofgrave, skal Skave Grusgrav A/S indsende en støjreddegørelse til Region Midtjylland.

Region Midtjylland vurderer samlet, at med de stillede vilkår for driftstider og støj kan indvindingen af råstoffer ske uden væsentlige støjgener for beboelser i området og uden væsentlige begrænsninger af driften af indvindingsvirksomheden, hvortil regionen vurderer, at de fastsatte grænseværdier for støj vil kunne overholdes for de omkringliggende beboelser.

F.4.5. Støv

Indvinder skal sørge for, at driften ikke giver anledning til væsentlige støvgener, som fastsat i vilkår 23-25. Støvdæmpende foranstaltninger skal således være beskrevet i graveplanen.

Støvpåvirkning og støvdæmpende foranstaltninger er beskrevet og vurderet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.2.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har regionen stillet vilkår om vanding af interne køreveje og materialestakke og om løbende efterbehandling. Vilkår 16 om hastighedsbegrænsning vil, foruden at begrænse støj, også begrænse støvgener.

Med disse vilkår forventes projektet ikke at give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

F.4.6. Kulturarv

Holstebro Museum har udtalt, at der forud for muldafrømning og råstofindvinding bør foretages arkæologiske forundersøgelser for at få afklaret omfanget og afgrænsningen af væsentlige fortidsminder, da museet vurderer, at der vil være risiko for at påtræffe væsentlige fortidsminder i forbindelse med jord- og anlægsarbejder på tilladelsens areal.

Region Midtjylland har stillet vilkår om anmeldelse til museet mindst 2 uger inden indvindingen påbegyndes og opfordrer til, at museets anbefalinger følges af indvinder.

For at sikre, at den beskyttede gravhøj øst for indvindingsområdet ikke påvirkes af råstofgravningen, er der stillet vilkår om anlæg 1:1,5 for gravning op til gravhøjens beskyttelseszone (vilkår 34).

Der er et ikke-fredet fortidsminde inden for tilladelsens areal på matr.nr. 16k Den mellemste Del, Borbjerg. Region Midtjylland henviser til afsnit E.1, som beskriver de generelle bestemmelser, der gælder for fortidsminder.

En del af det tilladte areal til råstofindvinding, ca. 60 m af den interne vej på matr.nr. 29g Den mellemste Del, Borbjerg, ligger inden for en beskyttelseslinje til et fortidsminde. Holstebro Kommune har den 8. maj 2024 oplyst over for regionen, at de har været på besigtigelse i området og på den baggrund vurderet, at det ikke kræver en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18, da der er tale om en eksisterende overkørsel og intern kørevej.

F.4.7. Landskab

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 9 findes en beskrivelse af landskabet i området og en vurdering af afværgeforanstaltninger ift. påvirkning af landskabet. Den planlagte efterbehandling af indvindingsområdet fremgår af grave- og efterbehandlingsplanen.

Råstofindvindingen udgør en permanent ændring af landskabet, som hovedsageligt kun vil bemærkes lokalt. Landskabet, hvor der skal indvindes råstoffer, er et intensivt drevet kulturlandskab med store flader af dyrkede marker med enkelte læhegn i blandt og med omkringliggende, mindre natur- og skovarealer.

Når råstofindvindingen er afsluttet, vil der blive udsigt over et område til jordbrug, hvor terrænet er sænket 1-2 meter ift. det oprindelige terræn og bløde skrænter. På nabomatriklen matr.nr. 29g Den mellemste Del, Borbjerg er terrænet sænket på lignende vis efter råstofindvinding. Syd for tilladelsens areal forventes der at blive etableret et bakkelandskab. Af hensyn til sammenhængen med det omgivende landskab har regionen derfor stillet vilkår 51-53 om efterbehandling, således skrån timer m.m. indpasses i det eksisterende landskab.

F.4.8. Færdsel i råstofgraven

Færdsel i råstofgraven, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres for at mindske gener fra støv og støj. Der fastlægges derfor vilkår om driftstider, vanding og langsom kørsel.

Region Midtjylland stiller vilkår om, at adgangsvejen til råstofgraven skal være afspærret med aflåst bom eller lignende uden for driftstiden. Råstofgraven skal være afspærret for at undgå ulovlig færdsel og støj i råstofgraven, forureningsrisiko ved henkastning af affald og ved tyveri af brændstof og materiel.

F.4.9. Graveafstande og periferiskråninger

Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på indvindingsområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær råstofgraven.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af råstofgravens periferiskråninger tager udgangspunkt i de i ansøgningens projektbeskrivelse, herunder angivne gravedybder og koter.

Gravedybden er fastsat således, at risiko for utilsigtet dannelse af en gravesø i bunden af råstofgraven mindskes, både under råstofindvindingen og efter afsluttet efterbehandling. Ved fastsættelsen er der taget højde for grundvandsstandens aktuelle beliggenhed.

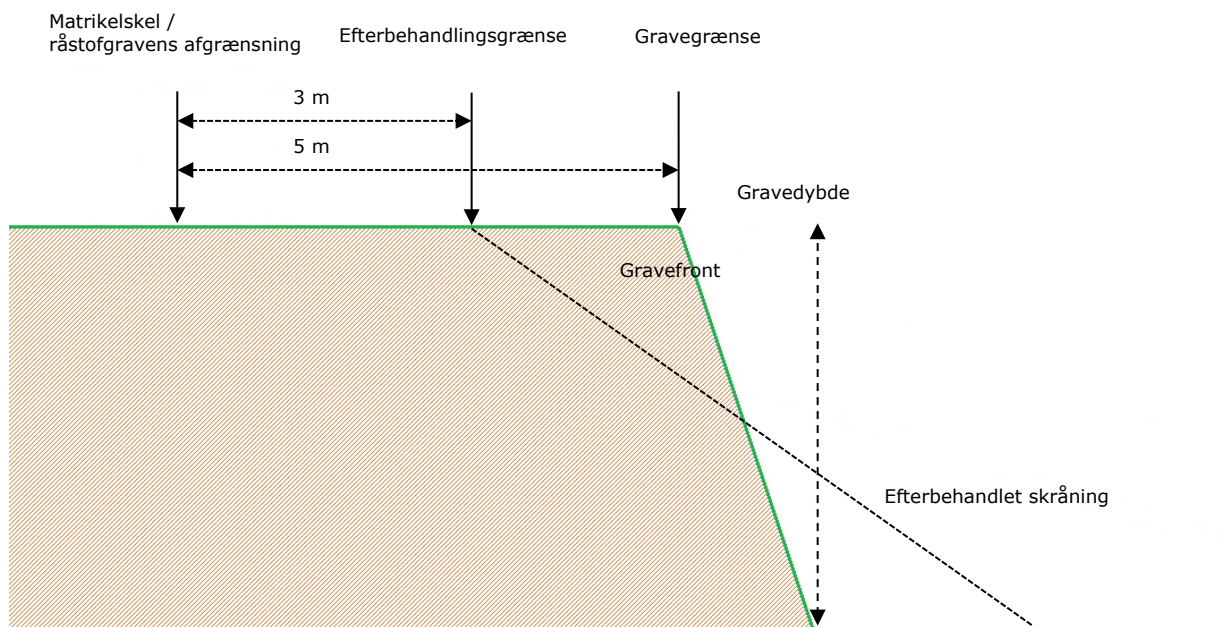
Kravet om afsætning ved landinspektør af markering af det areal, hvor selve råstofgravningen må foregå, er fastsat, da gravearealet ikke alle steder afgrænses af skel, som let kan identificeres i marken, fx bevoksning, diger eller lignende. Vilkkåret fastsættes for at sikre, at vilkår om graveafstande overholdes, og der ikke graves uden for det tilladte areal.

Ved indvinding, hvor der planlægges efterbehandlet ved neddosning eller opbygning, er der stillet vilkår om en graveafstand til skel på min. 5 m ved neddosning og 3 m ved opbygning. Regionen vurderer, at disse graveafstande giver tilstrækkelig manøvreplads for efterbehandling og hindrer skred over skel. Dog er det indvinders ansvar at grave forsvarligt, så afstandsvilkåret er et udtryk for mindsteafstanden.

Afstandskrav til naboskel for støjvolde og oplag er fastsat for at der ikke kan ske nedskridning over skel og således, at neddosning kan ske uden kørsel på nabomatrikler.

Afstandskrav til bygninger og lign. er fastsat for, at der ikke sker sætningsskader.

Grave- og efterbehandlingsgrænserne ses på nedenstående principkitse.



Figur 6. Principskitse for afstandskrav ved gravning og efterbehandling ved neddosning.

F.4.10. Efterbehandling

Der er fastsat vilkår om, at efterbehandlingen skal foregå løbende for at sikre, at der er overjord/overskudsmaterialer nok til at gennemføre den planlagte efterbehandling samt for at fremme, at råstofgraven så vidt muligt passer ind i det omgivende landskab og for at mindske støvgener.

Efterbehandlingsgrænsen på minimum 3 m til matrikelskel er fastsat for at sikre, at der ikke sker nogen forstyrrelser af skel, heller ikke efter endt gravning.

Vilkår for efterbehandling af skråninger er fastsat således, at der ikke opstår risiko for nedskridning og således, at det efterbehandlede areal indpasses i det omkringliggende landskab (vilkår 53).

F.5. Samlet afvejning og konklusion

Der er foretaget en bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af råstofgraven. Oplysninger fra afgrænsningsudtalelsen (bilag D), miljøkonsekvensrapporten (bilag B.3), ansøgningen og grave- og efterbehandlingsplanen har indgået i sagsbehandlingen sammen med de indkomne høringssvar.

Ud fra en samlet afvejning af hensyn og interesser, der skal varetages efter råstoflovens § 3, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades inden for det ansøgte areal ved overholdelse af tilladelsens fastsatte vilkår.

Region Midtjylland har ved den samlede afvejning af interesser og hensyn lagt vægt på, at der inden for det ansøgte graveareal vurderes at være en betydelig forekomst af råstoffer af en god kvalitet, som der er en aktuel samfundsmæssig og erhvervsmæssig efterspørgsel på.

Hertil har regionen lagt vægt på, at den planlagte råstofindvinding kan foregå uden påvirkning af Natura 2000-områder, fredede eller beskyttede arter samt i øvrigt uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Region Midtjylland finder ikke grundlag for at fastsætte andre vilkår end dem, som regionen har fastsat ud fra råstofloven, hvorved en tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1 i denne forbindelse erstatter en tilladelse efter miljøvurderingsloven jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens¹⁷ § 10 stk. 1, nr. 1.

¹⁷ Bekendtgørelse nr. 806 af 14/06/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter med senere ændringer.

G. Grundlag for tilladelsen

Nærværende afgørelse er truffet på grundlag af følgende:

- Ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af råstoffer fra Skave Grusgrav A/S, dateret 21. december 2020 og opdateret den 21. september 2023. Ansøgningen er vedlagt i bilag B og indeholder en grave- og efterbehandlingsplan, dateret 3. juni 2024.
- Region Midtjyllands konfliktsøgning af det ansøgte, plan- og miljømæssige forhold, som fremgår af den endelige afgrænsningsudtalelse vedrørende emner, der skal belyses i en miljøkonsekvensrapport, dateret 21. februar 2022. Afgrænsningsudtalelsen er vedlagt i bilag D.
- Miljøkonsekvensrapport fra Skave Grusgrav A/S, dateret 2. marts 2023. Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt i bilag B og indeholder bl.a. projektbeskrivelse, et ikke-teknisk resumé samt datagrundlag og konsekvenser for de udvalgte miljøparametre.
- Høringssvar fra berørte myndigheder, foreninger, ledningsejere, øvrige parter og offentligheden, som er modtaget i forbindelse med høring over ansøgningen og regionens afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten. Høringsperioden var den 3. december 2021 til den 14. januar 2022.
- Høringssvar fra berørte myndigheder, foreninger, ledningsejere, øvrige parter og offentligheden, som er modtaget i forbindelse med høring over miljøkonsekvensrapporten samt udkast til tilladelse. Høringsperioden var den 24. november 2023 til 19. januar 2024.

G.1. Høringer

Ansøgningsmaterialet har været i høring i perioden 3. december 2021 til 14. januar 2022. Bemærkningerne fra høringen har indgået i regionens videre arbejde med udarbejdelse af udkast til afgørelse.

Efterfølgende har udkastet til tilladelse til råstofindvinding været sendt i høring i perioden 24. november 2023 til 19. januar 2024. Ud over ansøger er der indkaldt bemærkninger fra følgende myndigheder, forsyninger, foreninger og parter:

Myndigheder:

- Holstebro Kommune – tm@holstebro.dk

- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune - info@kulmus.dk
- Vejdirektoratet - vd@vd.dk

Forsyninger:

- Evida Service A/S - ledningsinfo@evida.dk
- GLOBALCONNECT A/S - ledningsoplysninger@globalconnect.dk
- JYSK ENERGI FIBERNET A/S - ler@fiberbb.dk
- NOE Net A/S - ler@noe.dk
- TDC A/S - tdckabel@tdc.dk
- TELIA DANMARK - DKSMBTeliaDrift@eltelnetworks.com
- Vestforsyning Erhverv A/S - ledningsoplysning@vestforsyning.dk
- VESTJYSKE NET 60 KV A/S - vnsler@vestjyskenet.dk

Foreninger:

- Friluftsrådet - fr@friluftstraadet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN Holstebro - dnholstebro-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF Holstebro - holstebro@dof.dk

Ejere og beboere af følgende matrikler og beboelsejendomme:

- 16k og 16m Den mellemste Del, Borbjerg - Viborgvej 154, 7500 Holstebro
- 29g Den mellemste Del, Borbjerg
- 31p Den mellemste Del, Borbjerg
- 30r Den mellemste Del, Borbjerg
- 16i Den mellemste Del, Borbjerg
- 16f og 16d Den mellemste Del, Borbjerg
- 2p Borbjerg By, Borbjerg
- 12c Borbjerg By, Borbjerg
- 3f Borbjerg By, Borbjerg
- Grønnevang 1, 7500 Holstebro
- Grønnevang 2, 7500 Holstebro
- Grønnevang 3, 7500 Holstebro
- Grønnevang 4, 7500 Holstebro
- Grønnevang 8, 7500 Holstebro
- Viborgvej 149, 7500 Holstebro

G.2. Høringssvar

I høringsperioden har Region Midtjylland modtaget høringssvar fra følgende:

- Holstebro Museum
- Holstebro Kommune
- Grønnevang 2
- Grønnevang 4
- Saudalsvej 1 m.fl.

- Saudalsvej 3
- Vester Hesselvej 5

Høringssvarene er vedlagt i bilag E. Regionens bemærkninger til høringssvarene kan ses nedenfor.

Høringssvarene vedrører følgende emner:

- Fortidsminder nær tilladelsens areal og anbefaling om arkæologisk forundersøgelse
- Vejadgang til og kørsel på Grønnevang og forslag til alternative vejadgange
- Potentiel kørsel mellem råstofgraven og bakkelandsskabsprojekt
- Potentielle støj- og støvgener
- Potentiel påvirkning af vandløb, søer og grundvand
- Ejendomsværdi
- Forslag til alternativt efterbehandlingsformål
- Potentiel påvirkning af flagermus

Region Midtjyllands bemærkninger til høringssvarene

Fortidsminder

Region Midtjylland har taget Holstebro Museums udtalelse til efterretning og opfordrer indvinder til at foretage en arkæologisk forundersøgelse, som museet anbefaler (se afsnit E.1). Desuden har regionen stillet vilkår om, at indvinder skal kontakte museet inden råstofindvindingen påbegyndes.

Vejadgang

På baggrund af høringssvarene til udkastet til råstoftilladelsen, har Skave Grusgrav A/S ændret deres vejadgang til Grønnevang, sådan at den interne kørevej på matr.nr. 29g Den mellemste Del, Borbjerg forlænges (parallelt med Grønnevang) og udkørslen til Grønnevang foregår ca. 100 m fra Viborgvej, hvor der tidligere har været vejadgang i forbindelse med råstofindvinding på matr.nr. 29g. Skave Grusgrav A/S har derfor opdateret grave- og efterbehandlingsplanen (vedlagt som bilag B.2).

Holstebro Kommune har den 23. januar 2024 meddelt overkørselstilladelse til den ændrede vejadgang.

Ændringen betyder, at lastbiltrafikken på Grønnevang vil være begrænset til en strækning på 100 m, fremfor 500 m som udkastet til råstoftilladelsen beskrev. Regionen vurderer, at denne vejadgang vil mindske de potentielle trafikgener på Grønnevang betydeligt. Regionen har desuden viderebragt de forskellige forslag til alternative vejadgange, der er nævnt i høringssvarene, til ansøger.

Kørsel på Grønnevang

Holstebro Kommune er den kompetente myndighed ift. overkørslerne til hhv. råstofgraven og bakkelandskabsprojektet (Savstrup Bakke), som skal foregå syd for råstofgraven. Eventuelle henvendelser vedr. overholdelse af vilkår og øvrige forhold ifm. kørsler til de to projekter, skal derfor adresseres til Holstebro Kommune eller Politiet. Det er ligeledes Holstebro Kommune, som har ansvaret for at vedligeholde kommunale veje, så som Grønnevang.

Støj og støv

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en støjberegning for det ansøgte projekt. Støjberegningen er baseret på fuld drift i råstofgraven (et worst-case-scenarie). Beregningen fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 og bilag 7, som findes i råstoff tilladelsens hhv. bilag B.3 og B.4. Støjberegningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes for alle beboelsesejendomme nær tilladelsens areal, når de planlagte støjvold etableres, undtagen ved Viborgvej 154 kl. 6.00-7.00 på hverdage.

Skave Grusgrav A/S har derfor søgt om tilladelse til at læsse og udlevere råstoffer fra kl. 6.00, men først begynde indvinding og oparbejdning kl. 7.00 på hverdage. Regionen har på den baggrund stillet vilkår 13-14 om driftstider.

Støjvoldenes placering fremgår af grave- og efterbehandlingsplanens bilag 2, som findes i råstoff tilladelsens bilag B.2.

Regionen har desuden stillet vilkår 17-22 om grænseværdier for støj og støjdæmpende tiltag og vilkår 23-25 om begrænsning af støvgener.

Regionen vurderer, at de ovennævnte vilkår er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke skaber væsentlige støv- eller støjgener. Region Midtjylland fører desuden tilsyn med overholdelse af tilladelsens vilkår, herunder vilkår om støj og støv. Hvis der opstår væsentlige støj- eller støvgener under råstofindvindingen, kan man kontakte Region Midtjylland eller Skave Grusgrav A/S.

Ejendomsværdi

Der findes på nuværende tidspunkt ikke nogen økonomisk kompensation eller erstatning for tabt ejendomsværdi eller lignende for naboer til råstofindvinding.

Vandområder

Råstofindvindingens potentielle påvirkning af nærliggende vandområder er nærmere beskrevet i regionens afgrænsningsudtalelse og miljøkonsekvensrapporten (vedlagt som

bilag D og B.3). Da der hverken skal indvindes under grundvandsspejlet eller indvindes vand til grusvask, er risikoen for påvirkning af vandområder minimal.

Efterbehandling

Skave Grusgrav A/S har søgt om at efterbehandle arealet til jordbrugsdrift. Region Midtjylland har ikke hjemmel i råstofloven til at stille vilkår om, at råstofgraven skal efterbehandles til et naturareal, herunder sø eller skov, efter endt råstofindvinding, når der ikke er særlig risiko for forurening af grundvandet eller særlige drikkevandsinteresser i området. Der er dog intet til hinder for, at arealet kan anvendes til naturformål efter endt råstofindvinding, hvis lodsejer ønsker det.

Flagermus

Det ansøgte areal er et intensivt dyrket landbrugsareal før råstofindvindingen begynder. De fleste arter af flagermus lever af insekter. Intensivt dyrkede landbrugsarealer udgør ikke et særligt levested for insekter og dermed heller ikke et fødesøgningsområde for flagermus.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i tilladelsens vilkår, udover ændring af vejadgangen (tilladelsens areal).

H. Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort onsdag den 5. juni 2024 på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk under [Råstofafgørelser](#).

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender Region Midtjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget her.](#)

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Domstolsprøvelse

Eventuel retssag til prøvelse af afgørelse efter råstofloven og miljøvurderingsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. råstoflovens § 43, stk. 1 og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra offentliggørelsen.

H.1. Afgørelser efter råstofloven¹⁸

Afgørelsen kan, jf. råstoflovens § 13, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor).

Region Midtjyllands vurderinger efter habitatbekendtgørelsen¹⁹ og indsatsbekendtgørelsen²⁰ kan ligeledes påklages efter klagereglerne i råstofloven.

Rettidig klage har, jf. råstoflovens § 16, stk. 8, opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

H.2. Afgørelse efter miljøvurderingsloven²¹

Afgørelsen kan jf. miljøvurderingslovens kap. 18, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor).

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren

¹⁸ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/1/2017 om råstoffer med senere ændringer.

¹⁹ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

²⁰ Bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter med senere ændringer.

²¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) med senere ændringer.

- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder et nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer

I. Orientering

Afgørelsen samt bilag er i dag sendt til:

Myndigheder:

- Holstebro Kommune – tm@holstebro.dk
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune - info@kulmus.dk
- Vejdirektoratet - vd@vd.dk
- SKAT, Kontrolafdelingen - myndighed@skat.dk

Forsyninger:

- Evida Service A/S - ledningsinfo@evida.dk
- GLOBALCONNECT A/S - ledningsoplysninger@globalconnect.dk
- JYSK ENERGI FIBERNET A/S - ler@fiberbb.dk
- NOE Net A/S - ler@noe.dk
- TDC A/S - tdckabel@tdc.dk
- TELIA DANMARK - DKSMBTeliaDrift@eltelnetworks.com
- Vestforsyning Erhverv A/S - ledningsoplysning@vestforsyning.dk
- VESTJYSKE NET 60 KV A/S - vnsler@vestjyskenet.dk

Foreninger:

- Friluftsrådet - fr@friluftstraadet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN Holstebro - dnholstebro-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF Holstebro - holstebro@dof.dk

Ejere og beboere af følgende matrikler og beboelsesejendomme:

- 16k og 16m Den mellemste Del, Borbjerg - Viborgvej 154, 7500 Holstebro
- 29g Den mellemste Del, Borbjerg
- 31p Den mellemste Del, Borbjerg
- 30r Den mellemste Del, Borbjerg
- 16i Den mellemste Del, Borbjerg
- 16f og 16d Den mellemste Del, Borbjerg
- 2p Borbjerg By, Borbjerg
- 12c Borbjerg By, Borbjerg
- 3f Borbjerg By, Borbjerg
- Grønnevang 1, 7500 Holstebro
- Grønnevang 2, 7500 Holstebro
- Grønnevang 3, 7500 Holstebro
- Grønnevang 4, 7500 Holstebro
- Grønnevang 8, 7500 Holstebro
- Viborgvej 149, 7500 Holstebro

J. Bilag

- A. Korttrids over tilladelsens areal
- B. Ansøgning fra Skave Grusgrav A/S
 - 1. Ansøgning af 21. september 2023 og 21. december 2020
 - 2. Grave- og efterbehandlingsplan af 4. juni 2024
 - 3. Miljøkonsekvensrapport af 2. marts 2023
 - 4. Bilag 1-13 til miljøkonsekvensrapporten
 - 5. Ikke-teknisk resumé af miljøkonsekvensrapporten
- C. Vurdering efter habitatbekendtgørelsen
- D. Afgrænsningsudtalelse af 21. februar 2022
- E. Høringssvar

Webtilgængelighed

Hvis du har problemer med at læse afgørelsen eller vedhæftede bilag, kan du anmode om, at regionen gør dem webtilgængelige. Derved vil de kunne tydes og læses op af de gængse værktøjer til dette formål. Kontakt regionen på raastoffer@ru.rm.dk.

Behandling af personoplysninger

Region Midtjylland behandler personoplysninger. Der kan læses mere om regionens behandling af personoplysninger og rettighederne i den forbindelse på ru.rm.dk/om-os/dine-data.

Offentliggørelse på Region Midtjyllands hjemmeside

Dokumenter, der er omfattet af reglerne om aktindsigt og dermed ikke beskyttede, bliver som hovedregel offentliggjort på regionens hjemmeside, hvorfra de kan fremsøges, læses og hentes.